

Edward Krause,Bolesława Pawlak,Aleksander Werc

Gosławice, pow. Konin

Informator Archeologiczny : badania 6, 246-248

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kościanych i rogowych itp. Datować je można na okres od 2 połowy XVII po połowę XVIII wieku. Eksploracja w tym rejonie z uwagi na wielką pracochłonność nie została jeszcze zakończona.

GOLCZEWO, pow. Kamień Pomorski

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska

P.P. PKZ Oddział w Szczecinie

Badania prowadził mgr Tadeusz Nawroński.

Finansował WKZ w Szczecinie. Drugi sezon

badania. Zamek biskupi z XIV-XVII w.

Kontynuowano badania w wykopie I, założonym w południowej części wzgórza zamkowego. Ogółem w obrębie wykopu przebadano 25 warstw zalegających do głębokości ca 7 m poniżej obecnego poziomu wzgórza.

Najistotniejszym momentem badań było odsłonięcie północnego i wschodniego muru najstarszego zamku, zbudowanego w pierwszych latach XIV w. Była to zapewne prostokątna budowla ceglana o szerokości ca 8 m zbudowana na płaszczystej łasze wśród jezior.

Na początku XV wieku po 100 latach użytkowania zrezygnowano z niej i przystąpiono do budowy nowego zamku, założonego na planie prostokąta z wieżą w północno-wschodnim narożniku. Niedługo później, zapewne w 1 połowie XVI wieku odsłonięte skrzydło południowe uległo spaleni.

Okolo połowy XVI wieku przystąpiono do budowy 3-go zamku, utrzymując dawną prostokątną zabudowę, jednakże o innych już wymiarach. Ostatnie założenie zostało rozebrane całkowicie z wyjątkiem wieży z 2-go zamku w XIX wieku.

Badania dostarczyły dużej ilości materiału zabytkowego pochodzącego głównie z XIV-XV w. Na szczególne podkreślenie zasługuje duża ilość importowanych naczyń szklanych i glinianych. Przeszło 600 przedmiotów zabytkowych oraz luksusowa ceramika stołowa świadczą wymownie o wysokim standardzie życiowym mieszkańców zamku golczewskiego.

GOSŁAWICE, pow. Konin

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska

P.P. PKZ Oddział w Poznaniu

Badania prowadził mgr Edward Krause

przy współpracy mgr Bolesławy Pawlak

i konsultacji inż. arch. Aleksandra Werca.

Finansowało Prezydium WRN, WKZ
w Poznaniu. Pierwszy sezon badań.
Zamek średniowieczny i nowożytny
/ XV - XVIII/ XIX w./.

Celem badań było uzyskanie danych dla rekonstrukcji zamku, ustalenie chronologii obiektu. Zamek położony jest na północnym skraju wsi tuż nad brzegiem jeziora Gośławskiego, około 200 m na zachód od kościoła, na nieznanym wyniesieniu, oblany zapewne niegdyś wodą lub otocznym terenem bagnistym z dojściem od wschodu.

Wytyczono 10 wykopów : na zewnątrz zamku po północnej stronie przy murze obronnym, na międzymurzu północnym, na dziedzińcu oraz również na zewnątrz zamku po południowej stronie przy murze obronnym. Ogółem zbadano powierzchnię około 105 m².

Oprócz występowania materiałów średniowiecznych i późniejszych głównie w postaci ułamków naczyń, kaflí stwierdzono ślady osadnictwa wcześniejszego. Znalezione fragmenty naczyń glinianych z /XII-XIII wieku, jak i starszych z VII-VIII wieków ?/, ceramikę kultury przeworskiej/?/, większą ilość ułamków naczyń kultury łużyckiej /Hallstatt C/ oraz kilka fragmentów naczyń neolitycznej kultury amfor kulistych. Znalezione także 7 ciosów kamiennych, niektóre z nich posiadają wyraźny charakter gotycki. Są to pozostałości wystroju drzwi i okien. Prawie wszystkie te detale architektoniczne wraz z jedną nieznacznie uszkodzoną kształtką gotycką znajdowały się w wykopie 1 b na dziedzińcu.

Zabytki nieruchome stanowią fragmenty murów, które odkryto w wykopach 1 - 3. Wszystkie mury pochodzą zapewne z najstarszych faz istnienia zamku / XV-XVI w./, na co wskazuje użyty do ich budowy materiał, zastosowana technika, położenie. Funkcja odkrytych relikwów architektonicznych przedstawia się już mniej jasno. Interpretacja ich jest utrudniona ze względu na znaczny stopień zniszczenia tych obiektów jak i też ze względu na sbudanie zbyt małego obszaru stanowiska. Zaznaczyć należy, że głębokość wykopów dochodziła do 3 metrów, a badania utrudniała lub uniemożliwiała napływająca do wykopów woda jeziorna. Wydaje się jednak, że murki - przypory /?/ / wykop 2 i 2 c/ spełniały analogiczną funkcję jak podobne 2 przypory odkryte wcześniej przez A. Nowaka i położone około 3,5 m na zachód od nowoodkrytych. Mają one prawdopodobnie związek ze znacznym poszerzeniem północnego muru obronnego w jego dolnej partii w celu zwiększenia stateczności i wytrzymałości. Być może są to pozostałości jakiejś budowli z XV-XVI wieku zniszczonej najpóźniej w XVIII wieku.

Niejasno przedstawia się kwestia muru gotyckiego, w górnej partii "zfazowanego" w wykopie 3, ze śladami tynku, posadowionego w odległości około 2 m od zewnętrz- nego, południowego muru obronnego. Mur ten nosi wszelkie cechy filaru mostowego.

W wykopie 1, przy ścianie północnej, zachował się fragment murku wykonanego z kamienia i cegły gotyckiej o bardzo płytko posadowionym fundamencie, co wska- zuje, że obecny poziom dziedzińca niewiele odbiega od poziomu z około XVI wieku/?/.

W wykopie 2, 2c odkryto bruk kamienny z rynsztokiem na głębokości około 0,70 m pochodzący prawdopodobnie z XVIII w. oraz uchwycono poziom międzymurza z XV-XVI wieku.

Badania zakończono.

GRZEGORZEWICE, pow. Opatów

Konserwator Zabytków Archeologicznych
Muzeum Świętokrzyskie
w Kielcach

Badania prowadzili mgr Eligia Gąssowska
i mgr Janusz Kuczyński / autor sprawozda-
nia/. Finansowali WKZ i Muzeum Świętokrzyskie
w Kielcach. Pierwszy sezon badań. Cmentarz
przykościelny / od średniowiecza do czasów
nowożytnych/.

Badania wykopaliskowe przeprowadzono przy kamiennej rotundzie o nieustalo- nej dotychczas chronologii / XI-XIV w ?/. W trakcie prac ujawniono cmentarz przykościelny użytkowany od średniowiecza po czasy nowożytne. Wyposażenie grobów ubogie. Wystąpiły głównie małe paciorki z różnobarwnych szkieł w ogólnej ilości przekraczającej 3.000 sztuk.

Badania będą kontynuowane.

JAROSŁAW

Pracownia Archeologiczno-Konserwa-
torska
P.P. PKZ Oddział w Lublinie

Badania prowadzili mgr Maria Suprya
i mgr Andrzej Hunicz. Finansował Wy-
dział Gospodarki Komunalnej i Mieszka-
niowej Prezydium MRN w Jarosławiu.
Pierwszy sezon badań. Fortyfikacje
miejskie. Średniowiecze i czasy nowo-
żytne.